

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Маркетингове забезпечення ділової досконалості підприємств»

Ступінь вищої освіти - Доктор філософії

Спеціальність **075 Маркетинг**

Освітня програма «Маркетинг»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

д.е.н., професор, завідувач кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі Буряк Руслан Іванович

ruslan1212@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4857>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є засвоєння здобувачами знань щодо маркетингового забезпечення ділової досконалості підприємств аграрного сектору, набуття вмінь застосовувати відповідні маркетингові заходи з метою встановлення і досягнення цілей стосовно задоволеності зацікавлених сторін підприємства аграрного сектору (власників, персоналу підприємства, споживачів, партнерів та суспільства) при вирішенні наукових проблем.

Завдання:

- 1) формуванні цілісної уяви щодо процесу маркетингового забезпечення ділової досконалості підприємств аграрного сектору;
- 2) вибір і застосування комплексу маркетингових заходів з метою забезпечення сталого розвитку та досягнення ділової досконалості підприємства аграрного сектору;
- 3) вивчення методологічних принципів формування інтегрованих систем менеджменту підприємств аграрного сектору;
- 4) розроблення і впровадження у виробництво організаційно-економічного механізму підвищення рівня ділової досконалості підприємства аграрного сектору з метою забезпечення сталого розвитку;
- 5) опанування методології оцінювання рівня ділової досконалості підприємства аграрного сектору, опрацювання відповідної науково-методичної літератури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати: сутність та роль маркетингового забезпечення ділової досконалості підприємств аграрного сектору, принципи формування інтегрованих систем менеджменту підприємств аграрного сектору, методологію оцінювання рівня ділової досконалості підприємства аграрного сектору.

вміти: застосовувати відповідні маркетингові заходи з метою досягнення задоволеності усіх зацікавлених сторін підприємства аграрного сектору та належного рівня ділової досконалості, оцінювати рівень ділової досконалості підприємства аграрного сектору, сформулювати організаційно-економічний механізм підвищення рівня ділової досконалості підприємства аграрного сектору з метою забезпечення сталого розвитку.

Дисципліна «Маркетингове забезпечення ділової досконалості підприємств» забезпечує наступні компетенції освітньо-наукової програми «Маркетинг» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг»:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 4. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 05 Здатність визначати комплекс необхідних кабінетних і польових методів і методик дослідження ринків, споживачів, конкурентів тощо з отриманням достовірних результатів відповідно до поставленої мети.

СК 06 Здатність розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, програмне забезпечення тощо, необхідні для проведення маркетингових досліджень

СК 08 Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах обраного напрямку маркетингу, застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.

СК 09 Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів маркетингових досліджень для подальшого розвитку науки, підвищення якості навчального процесу та/або економічної ефективності виробництва.

Міждисциплінарні зв'язки (місце у структурно-логічній схемі вивчення компонент освітньо-наукової програми «Маркетинг» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг»). Навчальна дисципліна «Маркетингове забезпечення ділової досконалості підприємств» є вибірковою дисципліною (за вибором здобувача) та розглядає питання, суміжні з проблематикою інших дисциплін освітньо-наукової програми «Маркетинг»: «Математичне моделювання та планування експерименту», «Цифровий маркетинг», «Інфраструктура світового ринку продовольства», «Інноваційний маркетинг», «Розвиток агропродовольчих ринків в умовах євроінтеграції» та ін.

Основними організаційними формами вивчення дисципліни «Маркетингове забезпечення ділової досконалості підприємств» є: лекції, практичні та семінарські заняття, самостійна робота та контрольні заходи – презентації, тести, залік.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння аспірантами навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних занять. Вона передбачає опрацювання монографій та інших наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення з положеннями законодавчих та інших нормативно-правових актів, матеріалів, отриманих засобами інформаційних технологій тощо.

Залік є підсумковою формою контролю засвоєння знань і формування вмінь, передбачених внаслідок вивчення дисципліни.

Форма підсумкового контролю – оцінка за результатами поточного та підсумкового контролю.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/, практи- чні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЛОВОЇ ДОСКОНАЛОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ				
Тема 1. Теоретичні аспекти маркетингу і менеджменту якості та їх взаємозв'язок	2/2	Теоретичні основи маркетингу: сутність та концепції розвитку. Концепції маркетингу: виробнича, товарна, збутова, ринкова, концепція соціально-етичного (соціально-відповідального маркетингу), маркетинг відносин. Консумеризм - рух споживачів щодо захисту своїх прав. Міжнародна організація спілок споживачів (МОСС). Організація захисту прав споживачів в Україні. Закон України «Про захист прав споживачів». Розподільчий, функціональний та управлінський аспекти маркетингу. Сутність та поняття якості як філософської та економічної категорії. Чотири рівні якості. Чотири рівні зрілості суспільства, які характеризують розвиток організаційних відносин на засадах якості. Еволюція та етапи розвитку менеджменту якості. Економічний зміст та взаємозв'язок понять «маркетинг» та «менеджмент якості».	Практична робота №1	8
Тема 2. Ділова досконалість підприємств як чинник соціально-економічного розвитку суспільства	2/4	Сутність ділової досконалості підприємства. Ділова досконалість як основа успішності та конкурентоспроможності підприємств. Відмінності між діловими культурами організацій України та організацій розвинених європейських країн. Відмінності між «досконалістю організацій» і «технічним регулюванням». Актуальні проблеми у сфері ділової досконалості і конкурентоспроможності та можливі шляхи їх розв'язання. Рівні ділової досконалості згідно класифікації Української асоціації якості. Теорія народонаселення Т.Мальтуса. Інформаційний та цивілізаційний підходи до розвитку суспільства. Теорії індустріального і постіндустріального суспільства. Розвиток стадій економічного росту суспільства за У. Ростоу у взаємозв'язку з еволюцією категорії «якість».	Практична робота №2	10
Тема 3. Концептуальні засади забезпечення ділової досконалості та сталого розвитку аграрних підприємств на основі менеджменту якості	2/2	. Модель сталого розвитку: загальнонаукове та методологічне значення. Модель сталого розвитку як альтернатива парадигмі економічного зростання. Методичні підходи до визначення сутності поняття «сталий розвиток». Фактори сталого розвитку підприємств аграрного сектору. Концептуальна модель сталого розвитку підприємства аграрного сектору на засадах менеджменту якості. Вимоги міжнародного стандарту ISO 9004:2009 («Managing for the sustained success of an organization – A quality management approach») («Управління з метою досягнення стійкого успіху організації – Підхід з позицій менеджменту якості»).	Практична робота №3	8
МОДУЛЬ 2. МЕТОДОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ				
Тема 4. Методичні засади формування систем менеджменту якості і	2/2	Визначення необхідності впровадження систем менеджменту якості і екологічного менеджменту на засадах міжнародних стандартів ISO серій 9000 та 14000 на вітчизняних аграрних підприємствах. Основні вимоги та положення міжнародних стандартів ISO 9001, ISO 9004, ISO 14001. Формування процесної моделі системи менеджменту	Практична робота №4	8

екологічного менеджменту на основі міжнародних стандартів		якості підприємства аграрного сектору. Сутність та зміст понять «система менеджменту якості аграрного підприємства» та «система екологічного менеджменту аграрного підприємства». Основні принципи формування систем менеджменту якості аграрних підприємств. Методичний підхід до розробки та впровадження систем менеджменту якості на підприємствах аграрного сектору. Вимоги та настанови щодо формування систем екологічного менеджменту аграрних підприємств, що містяться у міжнародних стандартах ISO серії 14000. Ключові зацікавлені сторони підприємства аграрного сектору.		
Тема 5. Методологія оцінювання якості продукції і діяльності підприємств аграрного сектору	2/2	Класифікація показників якості продукції підприємств аграрного сектору. Процес оцінки рівня якості продукції підприємства аграрного сектору. Сутність диференційного, органолептичного, експертного, комплексного та соціологічного методів оцінювання якості продукції. Фактори, які впливають на якість сільськогосподарської продукції. Методика оцінювання рівня якості сільськогосподарської продукції в залежності від етапу її життєвого циклу. Національні премії з якості: Демінга (японська премія з якості), Малкольма Балдріджа (американська премія з якості) та Європейська премія з якості. Основні вимоги та методи самооцінки моделей досконалості: Модель досконалості Європейського фонду управління якістю (EFQM), Модель Демінга, Модель Малкольма Болдріджа.	Практична робота №5	8
Тема 6. Методика оцінювання рівня якості діяльності підприємств аграрного сектору	4/4	Методологія Моделі досконалості Європейського фонду управління якістю (EFQM) як інструмент діагностики рівня якості діяльності підприємства аграрного сектору економіки України. Можливості застосування Моделі досконалості ЄФУЯ як практичного інструменту підприємством аграрного сектору, у якості: засобу для здійснення самооцінки за допомогою визначення свого рівня якості діяльності та ділової досконалості (самооцінка дає змогу підприємствам визначити і усвідомити власні області для удосконалення, а також зумовлює їх усунення); термінології та способу мислення, що реалізуються на всіх рівнях діяльності підприємства та є основою для його ефективного функціонування; базису формування системи менеджменту підприємства. Сутність та зміст фундаментальних концепцій досконалості, критеріїв і підкритеріїв Моделі досконалості EFQM та складових елементів логіки RADAR. Методика експертної оцінки рівня якості діяльності підприємства аграрного сектору.	Практична робота №6	10
МОДУЛЬ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДІЛОВОЇ ДОСКОНАЛОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ ТА СТАЛОСТІ				
Тема 7. Організаційно-економічний механізм підвищення рівня ділової досконалості підприємств аграрного сектору на засадах маркетингу	4/2	Схема формування деталізованих цілей управління якістю діяльності підприємств аграрного сектору. Алгоритм розробки концепції управління якістю діяльності підприємства аграрного сектору. Формування організаційно-економічного механізму підвищення рівня якості діяльності підприємств аграрного сектору. Етапи формування систем менеджменту якості діяльності підприємств аграрного сектору. Методичний інструментарій розроблення системи менеджменту якості підприємств аграрного сектору. Типові процеси системи менеджменту якості сільськогосподарського	Практична робота №7	10

		підприємства. Методичні підходи до оцінювання результативності системи менеджменту якості підприємств аграрного сектору.		
Тема 8. Формування інтегрованих систем менеджменту як базис сталого розвитку підприємств аграрного сектору	2/2	Концептуальні підходи до формування інтегрованих систем менеджменту як базису сталого розвитку підприємств аграрного сектору. Сутність поняття «інтегрована система менеджменту підприємства аграрного сектору» та аналіз її складових елементів. Визначення доцільності впровадження інтегрованих систем менеджменту на вітчизняних підприємствах аграрного сектору. Методичні підходи щодо формування єдиної системи менеджменту підприємства аграрного сектору. Типовий підхід до розробки цільових систем менеджменту підприємств аграрного сектору (автономне функціонування цільових систем поза межами загальної системи менеджменту). Інтеграційний підхід до розробки цільових систем менеджменту підприємств аграрного сектору (часткова інтеграція цільових систем та загальної системи менеджменту). Система менеджменту якості згідно ISO 9001, система екологічного менеджменту згідно ISO 14001, система управління охороною здоров'я і безпекою персоналу згідно OHSAS 18001, система управління безпечністю харчових продуктів згідно ISO 22000, система управління соціальною відповідальністю згідно ISO 26000, інтегрована система менеджменту.	Практична робота №8	8
Всього за семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи, повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано